

La puntuació

La puntuació d'un escrit és una eina bàsica per a l'estructuració d'un text en la mesura que delimita la sintaxi lingüística, modula la prosa i la respiració, i també permet reflectir idees i eliminar ambigüitats.

Jerarquia dels signes de puntuació

L'esquema jeràrquic dels signes de puntuació és el següent:

punt i final	text	missatge
punt i a part	paràgraf	tema
punt i seguit	oració	idea, pensament
punt i coma, coma, parèntesi, guió, admiració, interrogació	frase, sintagma	apunt, comentari, incís, explicació, aposició

Confluència de signes

D'altra banda, podríem representar gràficament la confluència de signes —amb alguna observació—, de la manera següent:

CA	,	.	;	:	...	?	!	“ ”	—	()	[]	/
,												
.												
;												
:												
...	...,					...?	...!	...”	...—	...)	...]	
?	?,		?;	?:	?...		?!	?”		?)		
!	!,		!;	!:	!...	!?		!”		!)		
“ ”	”,	”.	”;	”:	”...	”?	”!		“—			
—	—,		—;	—:								
()),).);):								
[]];]:								
/												

ES	,	.	;	:	...	¿	?	¡	!	“ ”	—	()	[]	/
,														
.														
;														
:														
...	...,					...¿	...?	...¡	...!	...”	...—	...)	...]	
¿														
?	?,		?;	?:	?...					?”		?)		
¡	!,		!;	!:	!...					!”		!)		
“ ”	”,	”.	”;	”:	”...	”¿	”?	”¡	”!		“—			

—	—,		—;	—:		—¿								
()),).);):		(¿ ?)	(¡ !)							
[]];]:		[¿ ?]	[¡ !]							
/														

■ **La coma i els altres signes**

La coma no precedeix el signe que obre les cometes, el guió, els parèntesis i els claudàtors, que es col·loquen on realment comença el text que inclouen. Per tant tampoc poden anar precedits de punt, dos punts, i punt i coma.

En espanyol tampoc podem coma davant dels signes d'interrogació i d'exclamació.

■ **El punt i els altres signes**

1. El punt de les abreviatures es perd quan va seguit d'un punt de final d'oració, però es conserva davant de qualsevol altre signe.

Català Amb els amics, els veïns, els familiars, etc..
Amb els amics, els veïns, els familiars, etc.

Espanyol Con los amigos, los vecinos, los familiares, etc..
Con los amigos, los vecinos, los familiares, etc.

2. En les transcripcions o citacions de textos el punt s'escriu després de les cometes de tancament si no forma part del text transcrit.

Català I va dir que "l'examen havia estat mol fàcil de fer i d'aprovar".
I va dir que "l'examen havia estat mol fàcil de fer i d'aprovar".

Espanyol Y dijo que "el examen había sido muy fácil de hacer y de aprobar".
Y dijo que "el examen había sido muy fácil de hacer y de aprobar".

Però s'escriu dins de les cometes si en forma part i es tracta d'una oració completa precedida de dos punts o d'un punt. En aquests casos, doncs, també s'ha d'evitar de posar un punt després de les cometes o un abans i un altre després.

Català I va dir: "L'examen s'ha acabat".
I va dir: "L'examen s'ha acabat."

Espanyol Y dijo: "El examen se ha acabado".
Y dijo: "El examen se ha acabado."

3. Només en els casos —ben poc freqüents— en què els parèntesis inclouen una oració independent (iniciada amb una majúscula), el punt final s'escriu abans del parèntesi.

Català Disposen de mitjans i de tota mena de recursos per aprendre a aprendre. (Els recursos del CAL de la nostra universitat, en canvi, són del tot insuficients.)

Espanyol Disponemos de medios y de todo tipo de recursos para aprender a aprender. (Los recursos del Cal de nuestra universidad, en cambio, son totalmente insuficientes.)

■ **Els dos punts i els altres signes**

Els dos punts comporten la supressió de la coma de tancament d'un incís.

Català Els representants són, a més de Ximo Gual: Atanàsia Llòria, José Antonio López, Joan Momparler [...]
Els representants són, a més de Ximo Gual: Atanàsia Llòria, José Antonio López, Joan Momparler [...]

Espanyol Los representantes son, además de Ximo Gual: Atanàsia Llòria, José Antonio López, Joan Momparler [...]
Los representantes son, además de Ximo Gual: Atanàsia Llòria, José Antonio López, Joan Momparler [...]

■ *Els punts suspensius i els altres signes*

1. Els punts suspensius absorbeixen el punt final d'una oració.

Català	Per fi ho va decidir... Calia actual amb cautela. Per fi ho va decidir... Calia actual amb cautela.
Espanyol	Por fin lo dijo... Había que actuar con cautela. Por fin lo dijo... Había que actuar con cautela.

 2. Els punts suspensius admeten la coma o el punt i coma darrere però no davant.

Català	Malgrat tot va vindre i ens va vore... però no ens va saludar. Malgrat tot va vindre i ens va vore..., però no ens va saludar.
Espanyol	A pesar de todo vino y nos vio... pero no nos saludó. A pesar de todo vino y nos vio..., pero no nos saludó.

 3. En els incisos, els punts suspensius han d'anar abans del signe de tancament (cometes, guió, parèntesi o claudàtor) corresponent.

Català	A més de la documentació normalitzada (impres de sol·licitud, memòria del projecte, currículum)... haureu d'adjuntar el full de serveis en què conste la vostra situació actual. A més de la documentació normalitzada (impres de sol·licitud, memòria del projecte, currículum...) haureu d'adjuntar el full de serveis en què conste la vostra situació actual.
Espanyol	Además de la documentación normalizada (impreso de solicitud, memoria del proyecto, currículo)... tendrán que adjuntar la hoja de servicios en la que constes su actual situación. Además de la documentación normalizada (impreso de solicitud, memoria del proyecto, currículo...) tendrán que adjuntar la hoja de servicios en la que constes su actual situación.
- *La interrogació i l'exclamació i els altres signes*
1. Darrere del signe de tancament d'una interrogació i d'una exclamació mai no escriurem un punt, però sí una coma o un punt i coma o bé dos punts.

Català	Per què actues així amb nosaltres? Què et va fer ell? Què et vaig fer jo? Per què actues així amb nosaltres? Què et va fer ell? Què et vaig fer jo? Per què actues així amb nosaltres?; què et va fer ell?; què et vaig fer jo?
Espanyol	Por qué actúas así con nosotros? Qué te hizo él? Qué te hice yo? Por qué actúas así con nosotros? Qué te hizo él? Qué te hice yo? Por qué actúas así con nosotros?; qué te hizo él?; qué te hice yo?

 2. Només quan una frase interrogativa o exclamativa queda acabada, si el sentit és complet, els punts suspensius s'escriuen darrere del signe d'interrogació o d'exclamació.

Català	No deies que aniríem?... Et mataré!...
Espanyol	¿No decías que iríamos? ¡Te voy a matar!

 3. Quan les cometes afecten a una unitat menor dins una exclamació o interrogació, s'escriuen dins del signe d'interrogació o d'exclamació.

Català	De veritat us han dit "fins sempre"?
Espanyol	¿De verdad os han dicho "hasta siempre"?

 4. En català els signes d'interrogació i d'exclamació es poden escriure junts quan es vol expressar alhora un to exclamatiu i una pregunta. En espanyol, s'aconsella obrir amb un i tancar amb l'altre o bé obrint i tancant amb els dos signes alhora.

Català	Però, què dius?!
Espanyol	Pero, ¿qué dices! Pero, ¡¿qué dices?!

■ *Les cometes i els altres signes*

1. La coma, els dos punts i el punt i coma sempre van darrere de les cometes de tancament.
 - Català** I va dir literalment: "No ho faré"; però al final sí que ho va fer.
 - Espanyol** Y dijo literalmente: "No lo voy a hacer"; pero al final sí lo hizo.
2. Els signes d'admiració i d'interrogació i els punts suspensius van dins les cometes, si corresponen al text transcrit.
 - Català** Aleshores va dir: "Ja saps que no ho faré?"
 - Espanyol** Entonces dijo: "Ya sabes que no lo voy a hacer?"

■ *El guió i els altres signes*

1. No escriurem guió de tancament d'un incís quan darrere hi ha un punt final de paràgraf (fins i tot en el text d'un diàleg i en les acotacions d'una obra teatral).

També podem prescindir del guió quan hi ha un punt i seguit, si no es tracta d'un diàleg.

- Català** Cal fer-ho constar en la nota editorial —edició fonètica— o mitjançant una indicació en cada cas —edició crítica.
 - Espanyol** Hay que hacerlo constar en la nota editorial —edición fonética— o mediante una indicación en cada caso —edición crítica.
2. La coma, el punt i coma i els dos punts poden anar darrere d'un guió, però mai davant.
 - Català** Ens caldran algunes eines —els apunts, Internet i un bon diccionari—; però ens caldran, sobretot, molts coneixements consolidats.
 - Espanyol** Precisaremos algunas herramientas —los apuntes, Internet y un buen diccionario—; pero precisaremos, sobre todo, muchos conocimientos consolidados.
 3. Els guions amb què s'introdueixen les intervencions d'un diàleg estalvien l'ús de les cometes: mai no els usarem, doncs, conjuntament.

Si es transcriu tot un diàleg, caldrà usar les cometes només davant de la primera oració transcrita i després de la darrera.
 4. Altres observacions:
 - En els incisos marcats amb guions, es pot usar el punt i coma i els dos punts, no el punt.
 - Català** Ens caldran algunes eines —els apunts, Internet: correu electrònic i un bon cercador—; però ens caldran, sobretot, molts coneixements consolidats.
 - Espanyol** Precisaremos algunas herramientas —los apuntes: el correo electrónico y un buen buscador—; pero precisaremos, sobre todo, muchos conocimientos consolidados.
 - Dins un incís entre guions podem fer un segons incís, entre parèntesis o entre comes.
 - Català** Ens caldran algunes eines —els apunts, de classe i del CAL, i un bon diccionari—; però ens caldran, sobretot, molts coneixements consolidats.
 - Espanyol** Precisaremos algunas herramientas —los apuntes, de clase y del CAL, y un buen diccionario—; pero precisaremos, sobre todo, muchos conocimientos consolidados.

■ *El parèntesi i els altres signes*

1. En una oració que tinga un parèntesi final, puntuarem darrere d'aquest.
 - Català** T'ho estic dient ja fa temps (demà en farà tres mesos), però tu no en fas cas.
 - Espanyol** Te lo vengo diciendo hace tiempo (mañana va a hacer tres meses), pero tú no haces caso.

No obstant això, el punt s'escriu dins quan els parèntesis comprenen una o diverses oracions independents.

2. Dins uns parèntesis podem incloure frases admiratives o interrogatives. Hi podem incloure un punt i coma o dos punts.
 - Català** La notícia (una magnífica notícia!) va ser motiu d'una petita discussió.
 - Espanyol** La noticia (¡una magnífica noticia!) fue motivo de una pequeña discusión.

3. Dins uns parèntesis els incisos s'han de delimitar mitjançant guions o comes.

Català Ens caldran algunes eines (els apunts, de classe i del CAL, i un bon diccionari); però ens caldran, sobretot, molts coneixements consolidats

Espanyol Precisaremos algunas herramientas (los apuntes, de clase y del CAL, y un buen diccionario) ; pero precisaremos, sobre todo, muchos conocimientos consolidados.

■ *Alguns aspectes gràfics*

A l'hora de puntuar es cometen alguns errors que estan relacionats amb aspectes gràfics.

1. En general, els signes de puntuació van units a la paraula que els precedeix i separats per un espai en blanc de la paraula que els segueix.

Català En aquest sentit ¶ voldríem que el curs fóra útil.

En aquest sentit, voldríem que el curs fóra útil.

Espanyol En este sentido ¶ querríamos que el curso fuera útil.

En este sentido, querríamos que el curso fuera útil.

Català En definitiva ¶ l'índex de participació ha estat molt alt.

En definitiva: l'índex de participació ha estat molt alt.

Espanyol En definitiva ¶ el índice de participación ha sido muy alto.

En definitiva: el índice de participación ha sido muy alto.

Quan el parèntesi, el claudàtor, les cometes i el guió són **usats com a signes d'obertura**, s'uneixen al mot que els segueix.

Quan s'utilitzen com a signes de tancament s'uneixen al mot precedent.

Català La Càtedra d'Innovació i Creativitat (INCREA)

La Càtedra d'Innovació i Creativitat (INCREA)

Espanyol La Cátedra de Innovación y Creatividad (INCREA)

La Cátedra de Innovación y Creatividad (INCREA)

En el cas de les cometes, tampoc no cal deixar cap espai si van darrere d'un apòstrof.

Català La campanya d' "autoaprenentatge"

La campanya d'"autoaprenentatge"

1. La barra inclinada s'escriu **sense cap espai en blanc** davant ni darrere quan **uneix dues paraules**.

Català Farem el trajecte Castelló / Tarragona.

Farem el trajecte Castelló/Tarragona.

Espanyol Haremos el trayecto Castellón / Tarragona.

Haremos el trayecto Castellón/Tarragona.

La Universitat Politècnica de Catalunya opta per deixar espais si la barra uneix construccions complexes.

2. Quan se cita un text que comença amb **punts suspensius**, aquests s'escriuen **units** a la primera paraula del text, **sense cap espai en blanc**.

Català "...i va haver d'anar-se'n"

"...i va haver d'anar-se'n"

Espanyol "...y tuvo que irse"

"...y tuvo que irse"

3. Les crides volades —números o asteriscos— que remetent a una nota a peu de pàgina solen escriure's, **sense cap espai en blanc, després dels signes de puntuació**. També poden anar abans d'aquests.

Català Aquest llibre d'ortografia i ortotipografia,¹ publicat per Trea, és molt exhaustiu.

Espanyol Este libro de ortografía y ortotipografía,¹ publicado por Trea, es muy exhaustivo.

Si la nota fa referència a tot un text entre cometes la crida ha de posar-se entre les cometes i el punt; si fa referència a la darrera paraula d'un text entre cometes, la crida ha de posar-se davant de les cometes.

Català Rafael Lapesa insisteix que "es muy discutido el posible influjo de las lenguas indígenas en la pronunciación dels español de América"¹.

Espanyol Rafael Lapesa viene insistiendo en que "es muy discutido el posible influjo de las lenguas indígenas en la pronunciación dels español de América"¹.

Català Rodolfo Lenz insistia que la parla vulgar de Xile era "principalmente español con sonidos araucanos"¹.

Espanyol Rodolfo Lenz venía insistiendo en que el habla vulgar de Chile era "principlamente español con sonidos araucanos"¹.

■ *Signes de puntuació i tipus de lletra*

1. Els signes de puntuació s'escriuen amb el tipus de lletra no marcat, és a dir, amb el **tipus usat en el text**, que habitualment és la lletra rodona (la que utilitzem en aquest paràgraf i, en general, en aquesta publicació).
2. Pel que fa a l'espaiat, la norma general estableix que els signes que afecten una xifra o un altre signe porten un espai un poc menor que el normal d'una línia: l'*espaí fi*, que sol ser de dos punts.

24\$

24 \$